

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Tulostavoiteasiakirja 2021

SISÄLLYSLUETTELO

1	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	2
1.1	Lisäämme elinvoimaa	3
1.1.1	Työllisyysasteen nostaminen.....	3
1.1.2	PK-yritykset uudistuvat ja kasvavat monipuolistaen elinkeinorakennetta	4
1.1.3	Elinkeinojen vastuullisuuden edistäminen	8
1.1.4	Saavutettavuuden edistäminen	10
1.1.5	Koulutus- ja osaamistaso nousee, ja osaavan työvoiman saatavuus paranee.....	11
1.2	Tavoittelemme hiilineutraaliutta	13
1.2.1	Hiilineutraaliuden edistäminen.....	13
1.2.2	Kiertotalouden ratkaisut.....	15
1.2.3	Edistämme ilmastonmuutokseen sopeutumista.....	16
1.2.4	Luonnon monimuotoisuus ja vesien tila	17
1.2.5	Kestävä kaupunkikehitys.....	19
1.3	ELY-keskuksen aluekohtainen strateginen tavoite.....	20
2	Toiminnallinen tuloksellisuus.....	21
2.1	Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat.....	21
3	Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	24
4	Erikoistumis- ja keskitetyt tehtävät	25
5	Voimassaolo ja seuranta.....	25
5.1	Liite.....	25
6	Allekirjoitukset.....	26

10.12.2020

Toiminta-ajatus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset edistävät alueellista kehittämistä hoitamalla valtionhallinnon toimeenpano- ja kehittämistehtäviä alueilla.

Yleistä

ELY-keskuksen tulostavoitteet perustuvat hallitusohjelmaan, AVI-ELY -strategia-asiakirjaan, eri hallinnonalojen strategioihin sekä ottavat huomioon hallituksen aluekehittämispäätöksen ja maakuntaohjelmien linjaukset.

ELY-keskukset hyödyntävät aktiivisesti sekä virastokokonaisuuden eri tehtäväalueiden, että ELY-keskusten keskinäisiä yhteistyömahdollisuuksia tässä tulossopimuksessa määriteltujen tavoitteiden saavuttamiseksi. ELY-keskukset toimivat tiiviissä vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä kumppaniverkoston kanssa edistäessään alueen elinvoimaa, kestävää kasvua ja tulevaisuutta sekä hyvinvointia ja sisäistä turvallisuutta.

Pitkän aikavälin strategiset linjaukset

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen pitkän aikavälin strategiset linjaukset (alueelliset strategiset painopisteet) ovat:

- Kehitämme elinkeinoja, toimivaa työmarkkinaa ja kansainvälistymistä
- Haemme ratkaisuja ilmasto-, hiilineutraalisuus- ja luonnonmonimuotoisuustavoitteisiin alueemme vahvuuksia hyödyntäen
- Edistämme saavutettavuutta

Nämä strategiset linjaukset on sulautettu osaksi tätä tulossopimusta. Linjaukset otetaan huomioon alla kaikissa relevanteissa valtakunnallisissa tavoitekohdissa. ELY-keskus ei aseta tulossopimukseen näiden lisäksi erillisiä aluekohtaisia strategisia tavoitteita (ks. kohta 1.3).

Pitkän aikavälin strategiset linjaukset on määritetty syksyn 2019 aikana laajasti osallistavassa prosessissa. Mukana ovat olleet mm. oma organisaatio, ELY:n sidosryhmät ja maakuntien liitot. Osallistavalla prosessilla sitoutettu omaa organisaatiota ja sidosryhmiä linjauksiin, sekä varmistettu, että valitut linjaukset ovat myös yhteensopivia alueen maakuntaohjelmien kanssa.

1 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus on jaettu strategisiin painopisteisiin *Lisäämme elinvoimaa ja Tavoittelemme hiilineutraaliutta* AVI-ELY -strategia-asiakirjan mukaisesti ja hallitusohjelmaan perustuen. AVI-ELY -strategian strateginen painopiste *Turvaamme hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta* on sisällytetty poikkileikkaavasti kohtiin *Yleistä ja Toiminnallinen tuloksellisuus*. ELY -keskukset osaltaan edistävät valtion aluehallinnon yhteisten strategisten painopisteiden tavoitteiden toteutumista.

1.1 Lisäämme elinvoimaa

1.1.1 Työllisyysasteen nostaminen

Tavoite: *Työllisyysaste nostetaan 75 prosenttiin vuoden 2023 loppuun mennessä.*

Oulun kaupunkiseudun, Raahen seudun ja Ylivieskan seudun kuntien työllisyyskokeilujen toimeenpanoon osallistutaan aktiivisesti mm. palvelujen yhteissuunnittelulla, viestinnällä ja asiakasohjausta kehittämällä. Myös muiden kuntien/alueiden kanssa kehitetään työllisyyskokeilun toimintamalleja ja tiiviimpää kumppanuutta.

ELY-keskus kehittää yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa työllisyyden ja osaamisen palvelukokonaisuuksia. Jatkuvan oppimisen koordinaatioresurssin voimin lisätään yhteistyötä oppilaitosten, kuntien, yrityskehittäjien, korkeakoulujen jne. kanssa alueen elinkeinoelämän työvoimatarpeiden ja työnhakijoiden kohtauttamiseksi. Hyödynnämme digitaalisia työvälineitä ennakkoinnin ja kohtaannon parantamisessa.

Hallituksen kehysriihen työllisyystoimien aluekohtaiseen toimeenpanoon varaudutaan vuoden 2021 aikana täsmennyksellä tavalla. Esimerkiksi palkkatuki uudistukseen varaudutaan toiminnan, viestinnän ja määrärahojen suunnittelussa. Osatyökykyisten ja vaikeammin työllistettävien palveluita kehitetään ja lisätään kehysriihen linjausten mukaisesti. Palvelutarpeen arviointiin suunnataan panostusta toimialakohtaisuus huomioiden. Erityisesti nuorille ja ilman koulutusta oleville työnhakijoille suunnataan koulutus- ja valmennuspalveluita.

Koronan vaikutuksien lieventämiseksi keskitetään työllisyyspoliittisia määrärahoja ja toimenpiteitä koronasta kärsineille keskeisille toimialoille ja asiakasryhmiin. Muutosturvaja äkillisen rakennemuutostoitimien edellyttämää yhteistyötä parannetaan.

ELY-keskus ja TE-toimisto panostavat henkilö- ja yritysasiakkaiden palvelutarpeen arviointiin ja palveluiden osuvuuteen. Palveluiden vaikuttavuutta parannetaan mm. hankkeita hyödyntämällä.

Työllisyyden ekosysteemin kumppanuusmallia kehitetään edelleen ja toimeenpanoa jatketaan Oulun seudulla. Kumppanuuspohjaisesti haetaan koko alueella keskeisiä yhteistyökumppaneita ja määritetään yhteisiä työllisyyden edistämisen tavoitteita ja sitoudutaan niihin. Vuoden 2020 lopussa päättyvien Kumppanuuskokeilujen (nuorten palvelut, ICT-rekrykokeilu) kokemuksia käytetään palvelujen kehittämiseksi.

Avoimien työpaikkojen täyttämiseksi kehitetään edelleen toimialapohjaista rekrytointipalvelua.

Euroopan sosiaalirahaston tuella rahoitetaan hankkeita, joissa huomioidaan koronan aiheuttamat ajankohtaiset työllisyysaasteet sekä erityisesti nuoret, osatyökyiset, ulkomaalaistaustaiset ja muut haastavassa työmarkkina-asemassa olevat henkilöt. Keskeistä on rahoittaa myös hankkeita, joilla kehitetään ja uudistetaan osaamista alueella.

Varaudutaan valtakunnallisen TE-palvelustrategian mukaiseen alueelliseen toimeenpääntöön TEMin ohjeistuksen ja aikataulun mukaisesti.

Mittari	2021 Tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite
Käynnissä olevien työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto, vk (TA)	46	45	44	44
Virta yli 3 kuukauden työttömyyteen, % (TA)	38	36	34	34
Rahoitetuissa hankkeissa keskimäärin syntyvät työpaikat yrityksissä (työpaikkakerroin)	4	4	4	4

TA = tavoite sisältyy valtion talousarvioon

1.1.2 PK-yritykset uudistuvat ja kasvavat monipuolistaen elinkeinorakennetta

Tavoite: *Suomen tutkimus-, kehitys- ja innovaatiomenot ovat 4 % bruttokansantuotteesta vuoteen 2030 mennessä. ELY-keskukset edistävät t&k&i tavoitetta erityisesti tukemalla pk-yritysten uusien tuotteiden, palvelujen ja tuotantomenetelmien kehittämiseen liittyviä hankkeita.*

ELY-keskus kohdentaa rahoitusta erityisesti älykkään erikoistumisen strategian mukaisesti maakunnan vahvoille toimialoille ja sellaisille yrityksille, jotka panostavat tuotekehitykseen, jotta tutkimus-, kehitys- ja innovaatiomenot saadaan nostettua 4 %:in bruttokansantuotteesta. Tavoitteen pääseminen edellyttää TKI-alustojen kehittämistä yhdessä muiden rahoittajien kanssa.

Tavoitteen saavuttamiseksi ELY-keskus panostaa t&k&i -hankkeiden aktivointiin seudullisten yrityspalvelujen ja muiden TeamFinland kumppaneiden kanssa. Asiakkaat polutetaan käynnissä olevista yleisistä kehityshankkeista yrityskohtaiseen t&k&i -toimintaan.

Tavoitteena on myös, että Suomi on hiilineutraali vuonna 2035. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi EAKR-rahoituksesta kohdistetaan 25 % vähähiilisiin hankkeisiin.

Mittari: *ELY-keskusten toimenpiteet tki- tavoitteen edistämiseksi (rahoituspalvelut, innovaatioympäristöjen ja liiketoimintaekosysteemien edistäminen sekä innovatiivisten julkisten hankintojen hyödyntäminen) (sanallinen)*

10.12.2020

Yrityksiä kannustetaan enemmän t&k&i -toimintaan ja rahoituksen painopistettä pyritään muuttamaan investointipainotteisista hankkeista enemmän tuotekehitykseen. Hankkeissa kiinnitetään aiempaa enemmän huomiota syntyvien patenttien ja aineettomien oikeuksien määrään. Yhteistyötä kehitetään käynnissä olevien kehityshankkeiden ja innovaatioympäristöjen suuntaan, jotta asiakkaiden polutus yritysکوhtaiseen t&k&i -toimintaan kasvaa. Rahoitusta kohdennetaan innovaatioekosysteemien kehittämiseen. Yksi painopiste rahoituksessa on digitalisuuden hyödyntäminen esim. robotiikan ja tekoälyn avulla mm. valmistavassa teollisuudessa.

Tavoite: *Aktivointitoimien avulla yhä useampi yritys kehittää toimintaansa kasvun mahdollistamiseksi*

Yhteistyön lisäämiseksi panostetaan CRM:n käytön lisäämiseen ja liidien hyödyntämiseen.

Seudullisten yrityspalvelujen kanssa kehitetään edelleen yhteistyötä ja aktivointia tehdään yhteistyössä heidän kanssaan. Team Finland-yhteistyön avulla yritysten aktivointia tiivistetään ja selkeytetään alueellisten TF-kumppaneiden roolit. Koronatukia saaneita asiakkaita hyödynnetään TF-asiakashankinnassa. TE-toimiston yrityskäyntejä hyödynnetään yritysten aktivointiin. Yritysten kehittämispalveluja hyödynnetään laajemmin pk-yritysten kasvun ja uudistumisen edistämiseksi. Lisäksi palvelujen avulla polutetaan pk-yrityksiä muihin kasvuun ja uudistumista edistävien palveluiden piiriin. Panostetaan viestintään esimerkiksi sosiaalisen median keinoin ja osallistutaan aktiivisesti innovaatioekosysteemien toimintaan.

Ympäristö alan soveltavan tutkimuksen hankkeisiin osallistuvia yrityksiä aktivoidaan käynnistämään omia tuotteiden, palvelujen ja tuotantomenetelmien kehittämishankkeita.

Mittari	2021 Tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite
Eri palveluilla kasvuun ja kehittämiseen aktivoitujen yritysten määrä (kpl)	220	230	230	230

Tavoite: *ELY-keskukset sitoutuvat yhteisten Team Finland-tavoitteiden edistämiseen ja kehittävät yhteistyötään TF-verkoston toimijoiden kanssa.*

Ely-keskus koordinoi Team Finland-toimintaa alueellisella tasolla.

Team Finland-verkoston ydintehtävä on Suomessa toimivien yritysten viennin ja erityisesti pk-yritysten kansainvälisen kasvun edistäminen. Verkoston tavoitteena on lisäksi Suomeen suuntautuvien kansainvälisten investointien ja matkailun edistäminen sekä osaamisen vahvistaminen. Palveluita tarjotaan kaikille kansainvälistyville ja laajentaville yrityksille. Pääpaino pienissä ja keskisuurissa kansainvälistyvissä yrityksissä.

10.12.2020

TF-verkoston ydintehtävän toteutumisessa tärkeää on varmistaa sujuva palvelupolku ja asiakaskokemus. TF-toiminnassa kehitetään edelleen yhteistyötä seudullisten yrityspalvelujen kanssa ja aktivointia tehdään yhteistyössä heidän kanssaan. Team Finland-yhteistyön avulla yritysten aktivointia tiivistetään ja selkeytetään alueellisten TF-kumppaneiden roolit. Koronatukia saaneita asiakkaita hyödynnetään TF-asiakashankinnassa. Aktivointitoimenpiteet yritysten kasvu- ja kansainvälistymishankkeiden edistämiseksi. Tavoitteena on, että yritykset löytävät julkiset kansainvälistymispalvelut ja saavat tietoa kansainvälistymispalveluista mahdollisimman vaivattomasti ja yhteydenpito yritysten ja palveluntarjoajien kesken on oikea-aikaista.

Viestinnän tehostaminen TF-palveluita koskien. Toiminnassa sitoudutaan yhteisiin Team Finland-viestinnän ja brändin käytön linjauksiin. Asiakkuustyön pohjana sitoudutaan käyttämään yhteistä CRM-asiakkuudenhallintajärjestelmää.

Mittari: *ELY-keskuksen kehittämistoimenpiteet Team Finland-tavoitteiden edistämiseksi (sanallinen)*

ELY-keskus tunnistaa ja sparraa uusia potentiaalisia kansainvälistyviä yrityksiä. Lisäksi ELY-keskus tukee ja sparraa myös jo kansainvälistyneitä pk-yrityksiä niiden kasvun eri vaiheissa. Kasvun tukena voidaan käyttää esim. Yrityksille suunnattuja kehittämis- ja rahoituspalveluita.

Team Finland ydintoimijoiden toiminnan tiivistäminen; mm. TF-alueitiimin (ELY-keskus, TE-toimisto, BF ja Finnvera) yhteistyön jatkaminen ja syventäminen. TF-alueitiimi tekee jatkuvaa yhteistyötä ja kokoontuu muutaman viikon välein. Alueitiimissä ydintoimijat suunnittelevat ja organisoivat asiakashankintaa ja palveluiden tuottamista hyödyntäen alueen yhteistyökumppaneita. Lisäksi yhteistyötä lisätään Ulkoministeriön kanssa yritysten kansainvälistymistoimien edistämiseksi. CRM:n käyttöä tulee lisätä TF-verkoston ydintoimijoiden kesken.

Team Finland-kumppaniorganisaatioiden roolien täsmentäminen alueella, jotta TF-ydintoimijoiden ja yhteistyöorganisaatioiden palvelut toimisivat yhteen asiakaslähtöisemmin. Team Finland –toiminnassa tiivistetään yhteistyötä alueen sidosryhmäorganisaatioiden kanssa; mm. TF-alueverkoston (mm. ELY, TE-toimisto, BF, Finnvera, alueelliset kehitysyhtiöt, Kauppakamari, Oulun Yliopisto, OAMK ja Suomen Yrittäjät) jatkuva yhteistyö ja kokoontumiset 2-3 krt/v yhteistyön kehittämiseksi ja lisäämiseksi. Alueella lisätään TF-palvelujen tunnettavuutta. Yrityksille suunnatut kasvu- ja kv-yritystapahtumat yhteistyössä sidosryhmäorganisaatioiden kanssa yrityshankkeiden aktivoimiseksi. Kasvu- ja kansainvälistyvien yritysten palvelupolun jatkuva kehittäminen yhteistyössä sidosryhmäorganisaatioiden kanssa. Team Finland-kumppanit tuovat esiin omissa palveluvalikoimissaan esille esim. ELY-keskuksen, TE-toimiston ja Business Finlandin kv-palvelut. Hyödynnetään entistä suuremmassa määrin TF-toimijoiden kansainvälistä verkostoa yritysten kansainvälistymishankkeissa.

TE-toimistojen kanssa tehtävä yhteistyö osaavan työvoiman saatavuuden turvaamiseksi. Team Finland-toimijoilla olevan tiedon välittäminen yritysten osaamistarpeista, esim. kansainvälistymiseen liittyen, työvoimakoulutussuunnittelusta vastaaville. Kansainvälisissä rekrytoinneissa yhteistyön lisääminen TF- ja EURES-toimijoiden välillä. Ely-keskuksen tarjoamien rekry- ja koulutuspalveluiden suurempi hyödyntäminen yrityshankkeissa.

10.12.2020

TF-toimijoille tulevien suorien yhteydenottojen lisäksi kasvu- ja kv-yrityksillä on käytössä Team Finland -yhteydenottopalvelu, joka toimii ohjauskanavana kaikkiin TF-verkoston palveluihin. Yhdessä TF-toimijoiden kanssa selvitetään valikoitujen uusien korona-asiakkaiden palvelutarvetta hankkeiden päätyttyä.

Tavoite: *Yritysrahoitusta saavat pk-yritykset kasvavat uudistamalla liiketoimintaansa ja kansainvälistymällä.*

Yritysten kannustaminen uudistamaan liiketoimintaansa ja kansainvälistymiseen. Selvitetään markkinapotentiaalia ja asiakastarpeita. Rahoitetaan kansainvälistymiseen liittyviä hankkeita. Hyödynnetään TF-toimijoiden kv-palveluja. Rahoituksen kohdistaminen tavoitteiden mukaisiin hankkeisiin hyödyntäen laajasti eri yhteistyöverkostoja ja työkaluja. Aktivoidaan rahoitettavaksi hankkeita, joissa edistetään PK -yritysten kansainvälistymis- sekä liiketoimintaosaamista esimerkiksi Euroopan sosiaalirahaston tuella.

Liikevaihdon mittareiden pienuus verrattuna Etelä- ja Länsi-Suomeen johtuu Pohjois-Suomen hankkeiden investointipainotteisuudesta. Hankkeiden arvioinnissa yrityksen ilmoittamat liikevaihtotavoitteet ja viennin osuus arvioidaan. Mittareissa on merkittävää vaihtelua eri toimialojen välillä. Esim. matkailun majoitushankkeet ovat investointipainotteisia. Majoituksen kautta syntyvän liikevaihdon lisäksi välilliset liikevaihdon vaikutukset ovat merkittäviä. Koronapandemian johdosta liikevaihdon ja viennin kasvun ennustetaan laskevan.

Mittari	2021 Tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite
Rahoitetuissa hankkeissa syntyvä liikevaihdon kasvu yrityksissä, liikevaihtokerroin (arvio)	7	8	8	8
Rahoitetuissa hankkeissa syntyvä viennin kasvu yrityksissä, vientikerroin (arvio)	3	4	4	4
Rahoitetuissa pk-yritysten hankkeissa syntyvät patentit ja muut aineettomat oikeudet, kpl (arvio)	170	180	180	180

Tavoite: *Korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan työpaikat lisääntyvät, osuus BKT:sta nousee ja työntekijöiden työskentelyedellytykset paranevat.*

10.12.2020

ELY-keskus jatkaa edelleen yhteistyöverkostopohjaisen Kulttuuri ja luovat alat-teemaryhmän toimintaa. Rakenne-rahastojen ja maaseuturahaston kautta rahoitetaan kulttuurin ja luovien alojen saavutettavuutta, kulttuuritoimintaa, tapahtumatuotantoa sekä residenssitoimintaa osana elinkeinoja ja niiden yritystoimintaa tukevia ja edistäviä hankkeita.

Työvoimakoulutuksena voidaan toteuttaa tarpeen mukaan kulttuurielämän tarpeen mukaisia koulutuksia. Osallistumme alueellisiin kulttuuriverkostoihin (mm. Oulu2026) ja tapahtumiin tarpeen mukaan. Osallistumme esimerkiksi Crema-hakumenettelyyn. Matkailudiili –hankkeen kokemuksia käytetään TE-palveluiden kehittämisessä. Matkailualan ml. kulttuurimatkailu työvoiman kohtaanto-ongelmaa lievennetään mm. alan koulutuksilla kuten matkailualan moniosaajakoulutuksilla. Alkamassa olevat luovien alojen työvoimakoulutukset jatkuvat osin vuoteen 2021.

Kulttuurimatkailukohteiden kehittäminen huomioidaan maakunnan matkailustrategian valmistelussa, johon ELY-keskus osallistuu yhdessä maakunnan liiton ja seudullisten matkailuorganisaatioiden kanssa.

Mittari: *Korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan toimintaedellytysten tukemista edistävät toimet (sanallinen).*

ELY-keskuksen kulttuuri-teemaryhmä kokoontuu 4-6 kertaa vuodessa. Luoville aloille hankittujen työvoimakoulutusten vaikuttavuus on hyvä (noin puolet on työllistynyt tai jatkopalveluissa 3 kk koulutuksen päättymisen jälkeen) ja OPAL-palautteiden yleisarvosanan keskiarvo on vähintään 4.0. Teemaan liittyviä hankkeita rahoitetaan muutama vuodessa. Kulttuurimatkailukohteita rahoitetaan mahdollisuuksien mukaan. Rahoitettaviin hankkeisiin ja ohjelmakokonaisuuksiin saadaan laajasti organisaatioita ja yrityksiä mukaan.

1.1.3 Elinkeinojen vastuullisuuden edistäminen

Tavoite: *Edistetään erilaisten elinkeinojen vastuullisuutta ja kilpailukykyä, maa-, metsä-, kala- ja puutarhatalouden sekä palvelualojen kehittämishankkeita, matkailuelinkeinon toimintaedellytyksiä, kalastuselinkeinojen toimintaedellytyksiä kasvattaen kalatalouden arvoketjun arvoa sekä uusiutuvien luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä. Edistetään vastuullisen ja uudistuvan ruokajärjestelmän kilpailukykyä ja alan yritysten vientiedellytyksiä.*

Maatalouden ja maaseudun kehittämisen tavoitteena on maaseudun elinvoiman säilyttäminen. Elinvoimaan vaikutetaan kehittämällä maataloutta ja maaseutua kilpailukykyisenä yritys-, asuin- ja elinympäristönä. Maatalouden uudistumista tuetaan kehittämishankkeilla, aloitus- ja investointituella sekä neuvontatoimenpiteillä. Pohjois-Pohjanmaa säilyy kansallisesti erittäin merkittävänä ruoan tuotantoalueena ja Pohjois-Pohjanmaan maa- ja metsätiloilla ja maaseudulla on vahva merkitys alueen elinvoimassa, ilmaston muutoksen hillinnässä ja alueen ekologisen tilan ylläpidossa.

Maataloudessa vahvistetaan Pohjois-Pohjanmaan vahvuuksia kestäväällä tavalla tuottajien, ympäristön ja eläinten hyvinvointi sekä tuotteiden laatu huomioiden. Edistetään

10.12.2020

maakunnan vahvojen tuotantosuuntien, kuten maidon- ja naudanlihantuotannon, perunantuotannon sekä viljantuotannon kilpailukykyä ja kannattavuutta. Maatalouden toimijoiden tietämystä uusimmista innovaatioista ja teknologian kehittymisestä sekä niiden tarjoamista mahdollisuuksista oman maakuntamme olosuhteissa lisätään. Tiedon saatavuuteen ja välittämiseen luodaan uusia, ajasta ja paikasta riippumattomia puitteita. Maatalouden kannattavuuden parantamiseksi edistetään myös toimenpiteitä, jotka kehittävät maatalojen omistusjärjestelyjä ja tilusrakennetta. Tuotettaessa ruokaa, energiaa ja metsätaloustuotteita otetaan huomioon ilmastonmuutos ja vesiensuojelu.

Elintarvikealalla tavoitteena on kehittää innovatiivisia toimintatapoja sekä hyödyntää tutkimuksen, tuotekehityksen ja uuden teknologian mahdollisuuksia. Elintarvikealan edistämässä ja kehittämässä huomioidaan mm. laatu, tuoteturvallisuus ja elintarvikkeiden jäljitettävyys, luomutuotanto ja -tuotteet, lähiruoan käytön edistäminen, elintarvikeviennin lisääminen, jalostusasteen nosto, ruokatrendit ja kouluttautuminen ruokaketjun eri vaiheissa sekä pohjoisuuden, puhtauden ja luonnontuotteiden hyödyntäminen. Tavoitellaan elintarvikeyritysten toimitilojen, laite- ja konekannan kehittymistä ja uudistamista nykyaikaisia vaatimuksia ja tuotantoa vastaavaksi. Tuotantopaikkojen ja tuotteiden valvonnalla varmistetaan elintarvikeketjun laatutekijöitä, turvallisuutta, luotettavuutta sekä jäljitettävyyttä. Kehitetään elintarvikealan verkostoja mukaan lukien vientiverkostot. Parannetaan alueen ruokaketjun kilpailukykyä tehokkaalla neuvonnalla, kehittämällä kuluttajakeskeisiä liiketoimintamalleja ja suosimalla lyhyitä toimitusketjuja sekä etsimällä uusia yhteistyömuotoja.

Edistetään uusien yritysten perustamista maaseutualueelle tukemalla yritystoiminnan aloittamiseen liittyviä toimia ja aktivointia bio- ja kiertotaloudessa. Hyödynnetään uusiutuvan energian ja biotalouden tarjoamia mahdollisuuksia alkutuotannossa. Edistetään lähimatkailun, lähimatkailualueiden ja -reittien kehittämistä sekä matkailuyrittäjien verkottumista. Edistetään matkailun vastuullisuutta ja maaseutumatkailuyritysten elpymistä. Parannetaan pienten yritysten liiketoiminnan ja muutostilanteiden hallintaa, tuetaan vertaisverkostojen syntymistä. Vahvistetaan lähi-ilmiöitä, paikallisia ratkaisuja, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä.

Aktivoidaan rahoitettavaksi hankkeita, joissa kehitetään maakunnan kärkitoimialoilla luonnonvarojen vastuullista, kestävää ja monipuolista hyödyntämistä. Edistetään jalostusasteen nousua TKI-toimijoiden ja yritysten yhteishankkeilla mukaan lukien osaamisen laajentaminen ja vahvistaminen. Myötävaikutetaan yritysten kilpailukykyyn parantamiseen ja markkina-alueen laajentamiseen myös ulkomaille.

Sinisen biotalouden kansallisen kehittämissuunnitelman mukaisesti edistetään suomalaiseseen vesiosaamiseen perustuvan kansainvälisen liiketoiminnan mahdollisuuksia esim. kalatieteknologian viennin edistäminen ja vesitiedon digitaalinen hyödyntäminen. Edistetään vesiviljelyn toimintaedellytyksiä ympäristölliset seikat huomioiden.

Mittari	2021 Tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite
Elintarvikeketjun turvallisuus ja vastuullisuus (säädösten vaatimukset täyttävien elintarvikeketjun toimijoiden osuus), %	93	93	93	93

1.1.4 Saavutettavuuden edistäminen

Tavoite: Väylänpidon toimenpiteet on kohdistettu asiakastarpeiden ja vaikuttavuuden perusteella. Myös alemman tieverkon kuntoon panostetaan.

Saavutettavuuden edistämisen tulostavoitteen keskeiset toimet ovat seuraavat: kansalaisten ja raskaan liikenteen tyytyväisyyteen maanteiden palvelutason osalta pyritään vaikuttamaan hoidon laadun toteutumisen varmistamiseksi mm. aktiivisella palvelutason määrittämisellä, talvihoitotoimintalinjausten jalkauttamisella, tiiviillä kehittämisvuoropuhellulla hankinta-alueen kanssa sekä uuden muotoisten maanteiden hoitourakoiden (MHU) valmistelun yhteistyöllä. Perusväylänpidon toimia kohdennetaan elinkeinoelämän ja alueellisen saavutettavuuden kannalta tarpeellisiin kohteisiin. Perusväylänpidon tasokorotuksen johdosta tiestön parantamistoimia voidaan tehdä nyt aiempaa hieman raskaampina tierunkoon kohdistuvina toimina, jolloin pystytään purkamaan myös tieverkon korjausvelkaa, pelkän pintakuntoon vaikuttavien päällystekilometrien tekemisen sijaan. Korjaustoimia voidaan nyt ulottaa jonkin verran myös alemman tieverkon kohteisiin. Henkilövahinko-onnettomuuksien määrään pyritään vaikuttamaan aktiivisella poikkihallinnollisella liikenneturvallisuuksella ja tienpidon parantamistoimilla. Laskeva trendi onnettomuuksissa on todennäköistä.

Mittari	2021 Tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite
Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien määrä maanteilla (kpl)	163	155	148	148
Kansalaisten tyytyväisyys maanteiden palvelutsoon (asteikolla 1-5)	3,0	3,0	3,0	3,0
Raskaan liikenteen tyytyväisyys maanteiden palvelutsoon (asteikolla 1-5)	2,7	2,7	2,7	2,7

1.1.5 Koulutus- ja osaamistaso nousee, ja osaavan työvoiman saatavuus paranee

Tavoite: *Koulutus- ja osaamistaso nousee, ja osaavan työvoiman saatavuus paranee*

ELY-keskus hankkii ja toteuttaa v. 2019 valmistuneen hankintastrategiansa mukaisesti yritys- ja elinkeinolähtöistä työvoimapolitiittista koulutusta. Koulutuksissa painotetaan lyhytkestoista työelämän tarpeita tukevaa ja kohtaanto-ongelmaa helpottavaa koulutusta. Lisäämme koulutuspalveluita koronasta kärsineille toimialoille ja asiakasryhmille. Käytetään tarpeisiin sopivaa yhteishankintakoulutusta, F.E.C- tai vastaavia malleja, KEKO-koulutusta jne. myös kansainvälisten osaajien saamiseksi työmarkkinoille. Syvennetään edelleen toimialapohjaisuutta koulutushankinnoissa. Koulutusprosesseja kehitetään yhteistyössä TE-toimiston ja palveluntuottajien kanssa. Sähköisiä hankintamenettelyjä käytetään aktiivisesti. Alueellisen koulutuksen kattavuutta parannetaan monimuoto- ja verkkokoulutustoteutuksilla mahdollisuuksien mukaan.

Erityisesti nuorille suunnataan koulutuspalveluita, valmennuspalveluita ja niiden yhdistelmiä uudella tavalla. Jatkokehitetään nuorten kumppanuuspohjaista koulutukseen ja työhön ohjaamista. Opintokokonaisuuksien ja palvelujen tunnettuutta ja markkinointia lisätään myös TF-palveluiden tueksi alueellisille toimijoille. Palveluiden vaikuttavuutta ja palautteita seurataan järjestelmällisesti.

Valtionosuusrahoitettavan työvoimakoulutuksen suunnittelu ja toimeenpano tehdään tiiviissä yhteistyöverkostossa koulutuksen järjestäjien kanssa. VOS-koulutuksessa painotetaan aiempaa enemmän osatutkintoja kohtaanto-ongelman parantamiseksi. Korkeakoulujen kanssa tiivistetään koulutusyhteistyötä mm. korkeakoulututkinnon suorittaneiden työttömien jatkokoulutuksissa.

OKM:n ja TEMin hallinnonaloilla kehitetään jatkuvan oppimisen verkostoyhteistyötä ja toimintamallin kehittämistä tavoitteena jatkuvan oppimisen ja osaamisen kehittyminen elämän ja työuran eri vaiheissa. Kehitetään ennakoivaa hyödyntämistä osaamispalveluiden suunnittelussa. Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskukseen liittyviä valmisteluja tehdään tarpeen mukaan. ELY-keskus ja TE-toimisto osallistuvat aktiivisesti osaamisen ekosysteemien kehittämiseen, toimintaan ja hankkeistukseen. Äkillisissä muutosturvatilanteissa reagoidaan nopeasti myös osaamistarpeiden osalta.

Aktivoidaan rahoitettavaksi muun muassa rakennerahastovaroin osaamisen ja koulutuksen laadun kehittämisen hankkeita, jotka liittyvät mm. elinkeinoelämän osaamisen kehittämiseen, kasvu- ja rakennemuutosalojen kehittämiseen, osaavan työvoiman saatavuuteen, ohjaukseen, elinikäiseen oppimiseen ja digitaalisuuteen. ESR:n tuella rahoitetaan hankkeita, joilla kehitetään ja uudistetaan osaamista elämän ja työuran eri vaiheissa. Painotuksena on mm. työelämlähtöisen koulutuksen ja yritys yhteistyön kehittäminen sekä etenkin nuorten koulutukseen osallistumisen tukeminen.

Oulun kaupunkiseudun, Raahen seudun ja Ylivieskan seudun kuntien työllisyyden kuntakokeiluihin osallistutaan myös osaamisen kehittämisen osalta. Kuntakokeilujen tarpeet huomioidaan sekä koulutus- että valmennuspalvelujen hankinnassa että VOS-rahoituksella toteutuvan koulutuksen suunnittelussa. Osaamisen kehittämisen toimintamalleja kehitetään yhdessä kuntakokeilujen kanssa.

10.12.2020

Käynnistetään hanke koronan jälkeisen elinkeinoelämän tilannekuvan parantamiseksi, työvoiman kohtaannon parantamiseksi ja ennakoitijärjestelmän kehittämiseksi, mikäli hankkeelle saadaan ESR-rahoitus.

Mittari: *Osaamisen kehittämisen edistäminen alueella, jotta koulutus- ja osaajatarjonta vastaa elinkeinoelämän ja jatkuvan oppimisen tarpeisiin (sanallinen).*

VOS-koulutukseen osallistuu suoritepäätösten mukainen määrä opiskelijoita, noin 600 opv. vuodessa. Yrityslähtöisessä koulutuksessa on keskimäärin noin 300-400 opiskelijaa kuukaudessa. Koulutuksiin ja valmennuksiin ohjaus parantaa koulutuksiin hakeutumista ja vähentää koulutusten keskeyttämistä. Koulutusten vaikuttavuus 3 kk koulutuksen päättymisen jälkeen on hyvä eli vähintään puolet on työssä tai TE-palveluissa. Yritysten rekrytointiongelmien vähenevät (mittarina yritysten rekrytointiongelmien neljännesvuosittain). Kansainvälisten osaajien siirtyminen työmarkkinoille paranee. Seurataan nuorten aktivointiasetetta.

Mittari: *Elinikäisen ohjauksen palveluiden saatavuuden ja laadun seuraaminen ja kehittäminen (sanallinen).*

ELY-keskus koordinoi alueellisen ELO-verkoston (ELO=elinikäinen ohjaus) toimintaa ja järjestää verkoston tapaamisia muutaman kerran vuodessa. Osallistumme ohjausta kehittävien hankkeiden ja ohjaamojen ohjausryhmiin. TE-toimiston ohjaamotoiminnan koordinaatio ja tiedon välittäminen tukee paikallisia ohjaamoja. Ohjaustoimintaa kehitetään yhdessä TE-toimiston kanssa. Toteutamme hallituksen budjettiriihen ohjaamoja koskevia toimenpiteitä tarpeen mukaan. Vuonna 2021 valmistuu Pohjois-Pohjanmaan ELO-toiminnan linjaukset huomioiden valtakunnallisen ELO-strategian linjauksia. Aikuisien ohjaamotyypit palvelut saadaan vakiinnutettua ja hyviä käytäntöjä jaettua ELY-alueella.

Tavoite: *Maahanmuutolla ja kotouttamisella edistetään työllisyyttä, osaamista ja talouskasvua.*

Maahanmuuttajien kotoutumisvaiheen palvelut lähtevät ripeästi liikkeelle ja kotoutumisaika käytetään tehokkaasti kielen, osaamisen ja työmarkkinoiden tuntemuksen kehittämiseen. Kotoutumiskoulutusta on tarjolla maakunnassa riittävästi ja erityisesti huolehditaan kuntien vastaanottamien kiintiöpakolaisten nopeaan koulutukseen pääsystä. Kotoutumiskoulutuksen ja sitä täydentävien koulutusten ja valmennusten sisältöä ja hankintamenettelyjä kehitetään jatkuvasti palvelujen laadun ja vaikuttavuuden varmistamiseksi. Työllistymisvaiheeseen panostetaan erityisesti hyödyntäen käytettävissä olevia valmennus-, koulutuspalveluita sekä työkokeilua ja palkkatukea. Muiden kuin TE-hallinnon kotoutumiskoulutusten osalta yhteistyötä oppilaitosten ja kuntien kanssa tehdään aktiivisesti kattavan palvelun saamiseksi asiakkaille. Pohjois-Pohjanmaalla on alkamassa kolme kuntakokeilua, joiden kanssa vieraskielisten palveluita suunnitellaan ja kehitetään yhteistyössä.

Suomeen opiskelemaan tulleiden ja työperusteisesti muuttaneiden osalta tehdään yhteistyötä kuntien, oppilaitosten ja muiden sidosryhmien kanssa heidän työmarkkinoille saamiseksi ja siellä pitämiseksi. Alueen työnantajien tietämystä kansainvälisestä rekrytoinnista vahvistetaan tiedottamisella sekä esim. kehittämishankkeiden rahoittamisen

10.12.2020

kautta. Työyhteisöjen monimuotoisuus- ja kansainvälisyysosaamista voidaan tukea yhteishankinnassa toteutettavilla koulutuksilla, mikäli sopivia yrityksiä alueella on.

ELY-keskus tukee kansainvälisiin osaajiin liittyvän verkoston kokoamista alueella. Team Finland –toiminto on mukana alueen kansainvälisen rekrytoinnin verkostossa ja alueen toimijat tuntevat myös Talent Explorer -rahoituksen. Alue osallistuu valtakunnalliseen Talent Boost kehittämistyöhön. Työntekijöiden oleskelulupahakemusten käsittely Pohjois-Pohjanmaalla on edelleen ripeää.

Mittari: *Panostukset kansainvälisten osaajien maahanmuuton lisäämiseksi ja osaamisen hyödyntämiseksi yritysten kasvussa ja kansainvälistymisessä (sanallinen).*

Oulun seudulla kansainvälisten osaajien alueelle asettautumista ja alueella pysymistä tukeva yhteistyöverkoston toiminta vakiintuu.

Alueen toimijoita aktivoidaan osallistumaan kehittämishankkeisiin kansainvälisen työvoiman potentiaalin hyödyntämiseksi.

ELY-keskus ja TE-toimisto ovat aktiivisia kumppaneita alueen suurhankkeissa ulkomaiseen työvoimaan liittyvien palveluiden suunnittelussa.

Panostetaan jo maassa olevien ulkomaisten työnhakijoiden työelämään siirtymisvaiheeseen. Käytettävissä on erityisesti työelämään siirtymistä edistävää koulutusta ja valmennusta.

1.2 Tavoittelemme hiilineutraaliutta

1.2.1 Hiilineutraaliuden edistäminen

Tavoite: *Suomi on hiilineutraali vuonna 2035. Alueellisella ja paikallisella yhteistyöllä tuetaan siirtymistä hiilineutraalisuuteen, materiaalitehokkuuteen ja suljettuihin kiertoihin. Kehitetään joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä. Toimien vaikutuksina päästöt vähenevät.*

ELY-keskus osallistuu aktiivisesti valtakunnalliseen ja maakunnalliseen ilmastotyöhön; mm. Valtakunnallinen ilmastomuutoksen sopeutumisen neuvottelukunta, Pohjois-Pohjanmaan ilmastostrategia ja ilmastoneuvottelukunta. Tuetaan lissä vuosittain järjestettävää IlmastoAreena -tapahtumaa. Ollaan mukana valtakunnallisen CANEMURE-hankkeen alueellisessa yhteistyöverkostossa. ELY-keskus osallistuu aktiivisesti valtakunnallisen ELY-ilmastoaasiantuntijaverkoston toimintaan ja hyödyntää omassa toiminnassaan verkoston työstämää ELY-ilmastotiekarttaa. Pohjois-Pohjanmaalle on rakentunut 40% Suomen tuulivoimasta ja tuulivoiman rakentamista edistetään edelleen

Uusiutuvaan energiaan liittyvissä kehittämistoimenpiteissä hyödynnetään paikallisia uusiutuvia energiavaroja, kuten esimerkiksi biokaasua, lantaa ja puusta saatavia energiajajakeita. Uusiutuvaan energiaan liittyvillä kehittämistoimilla vahvistetaan muun muassa paikallistaloutta ja kylien ja taajamien sekä maatilojen elinvoimaa maaseutualueilla. Kan-

10.12.2020

nustetaan oman energian käytön kattamiseen uusiutuvan energian tuotantoteknologioilla, kuten esim. Tuulivoima, aurinkosähkö ja -lämpö, geoterminen- ja hukkalämpö, energian varastointi (akku- ja pumppuvoimalat) sekä pienen mittakaavan chp -tuotanto. Huomioidaan, että uusiutuvan energian tuotannossa nykyiset turvetuottajat ovat potentiaalisia yrittäjiä. Kuljetus- ja jakeluketjujen kehittämiseen, oikean ja ajanmukaisen tiedon välittämiseen sekä toimijoiden aktivointiin suunnataan kehittämistoimia. Tavoitteena on nostaa maatilojen energiaomavaraisuusastetta, jolloin samalla edistetään niiden mahdollisuuksia toimia energiaa ja siihen liittyviä palveluja tuottavina yrityksinä. Biotaloutta edistetään innovatiivisia toimia rahoittamalla, luomu- ja lähiruokasektoria edistämällä, jalostusastetta nostamalla, elintarvikевичentiä edistämällä sekä sivuvirtoja hyödyntämällä. Toimien edistämiseksi hyödynnetään pohjoisuutta, puhtautta ja paikallisuutta.

Joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä tarkastellaan alueellisten palvelutasosuunnitelmien kautta. Suunnitelmat laaditaan kattamaan sekä Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan maakunnat. ELY-keskus on tiiviisti mukana myös Oulun seudun liikennejärjestelmätyössä, jossa kehitetään mm. Oulun kaupunkiseudun joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä. Joukkoliikenteen toimintaedellytysten kehittämisen avulla pyritään lisäämään kestävien kulkutapojen osuutta liikkumisessa. Joukkoliikenteen päästöjen vähentämistä tavoitellaan EU:n puhtaiden ajoneuvojen direktiivillä, jota ollaan saattamassa kansalliseen lainsäädäntöön. Tuoreessa valtion talousarvioesityksessä on myös esitys joukkoliikenne-rahoituksen ilmastokorotuksesta. Tähän liittyvät toimenpiteet vuodelle 2020 määritellään loppuvuonna.

Rakennerahaston EAKR-hankkeissa läpileikkaavana toimenpiteenä on siirtyminen vähähiiliseen talouteen. Aktivoidaan hanketoimintaa, jolla edistetään uusiutuvan energian käyttöön, energia- ja materiaalihokkuuteen ja kiertotalouteen liittyviä innovaatioita ja vähähiilisten tuotteiden, materiaalien ja tuotantomenetelmien kehittämistä ja testausta sekä elinkaariajattelun sisällyttämistä uusien tuotteiden ja palveluiden kehittämistyöhön. Yrityshankkeilla esimerkiksi tehostetaan energiankäyttöä, siirrytään maalämmön ja aurinkoenergian hyödyntämiseen osana investointia, parannetaan materiaalihokkuutta, siirrytään öljypohjaisista tuotteista bioraaka-ainepohjaisiin tuotteisiin. Digitalisaatiota hyödynnetään esim. matkustamisen vähentämiseksi ja paperittoman toiminnan edistämiseksi. Tuetaan kuntien pyrkimyksiä kohti hiilineutraaliutta (esim. HINKU-kunta toiminta) sekä lisätään kuntalaisten tietoisuutta vähähiilisyydestä ja toimista, joilla voidaan edistää siirtymistä kohti vähähiilistä taloutta ja yhteiskuntaa.

Edistetään maankäyttösektorin ilmastotavoitteita mm. metsäpinta-alan lisäämiseen tähtäävän joutomaiden metsitystuen avulla (POP, LAP, KAI lausunnot POPELYstä) sekä varautumalla turpeen energiakäytön vähenemiseen.

Mittari: *Panostukset vähähiiliseen talouteen siirtymiseksi (sanallinen).*

Tavoittelemme hiilineutraaliutta on yksi POP ELYn keskeisistä strategisista painopisteistä. POP ELYyn on perustettu poikkihallinnollinen ilmastotyöryhmä edistämään ryhmän määrittämin toimenpitein ilmastonmuutoksen hillintää ja –sopeutumista, luonnon monimuotoisuutta sekä vesien hyvätilan saavuttamista.

Osallistutaan ilmastotiekartan laadintaan ja edistetään tiekartan toimenpiteiden toteuttamista yhdessä maakuntaliittojen ja sidosryhmien kanssa ja ollaan aktiivinen toimija vähähiilisyystavoitteiden edistämiseksi.

Pirkanmaan ELYn kokoaman ilmastotiekartan avulla käydään läpi, tunnistetaan ja arvioidaan ELYn kaikki tehtävääalueet ilmastomuutoksen hillinnän ja sopeutumisen näkökulmasta. Suunnataan toimia ja toimintaa kohti vähähiilisyystavoitetta.

Seurataan toiminta-alueen kasvihuonekaasupäästöjen kehitystä ja hiilineutraaliuden saavuttamista.

1.2.2 Kiertotalouden ratkaisut

Tavoite: *Vahvistetaan Suomen roolia kiertotalouden edelläkävijänä.*

Rakennerahastoilla sekä koronaelpymisrahoituksella tuetaan elinkeinoelämän tarpeista nousevia kiertotalouteen liittyviä yleishyödyllisiä kehittämishankkeita, joilla edistetään esim. yhdyskuntien ja teollisuuden käyttämien raaka-aineiden hyödyntämisestä syntyvien jätteiden ja sivuvirtojen kierrätyksen tehostamista ja paikallista jalostusta ja siten sen määrän vähentämistä. Lisäksi rahoitetaan hankkeita, joilla kehitetään kiertotalouteen liittyvän koulutusta ja osaamista.

Biotalouteen, kiertotalouteen ja uusiutuvaan energiaan liittyvissä kehittämistoimenpiteissä hyödynnetään paikallisia raaka-aineita, kuten esimerkiksi lantaa, peltobiomassaa ja puusta saatavia energiajakeita, vesistöbiomassaa sekä muita hyödyntämiskelpoisia sivujakeita. Toimilla vahvistetaan alan yritystoimintaa, paikallistaloutta sekä maatilojen elinvoimaa maaseutualueilla. Puubiomassan käytön lisääntyessä otetaan huomioon metsävarojen kestävä käyttö ja hiilensidonta.

Mittari: *Yhdyskuntajätteen kierrätyksen edistäminen (sanallinen).*

Rakennerahastovaroja suunnataan vähähiilisyteen ja kiertotalouden hankkeisiin.

Tehostetaan valtakunnallisen jätesuunnitelman tavoitteiden edistämistä ELY-keskuksen vastuulla olevien toimenpiteiden osalta jätesuunnitelmaan tehtävän päivityksen mukaisesti. Valtakunnallista kiertotalouden edistämishanketta lähdetään toteuttamaan sen valmistuttua. Jätelainsäädännön muutoksista tiedotetaan valvottavia kohteita määräaikaistarkastusten yhteydessä tarpeen mukaan. Jätelain muutoksista sekä kunnan vastuulla olevista Valtsun tavoitteista tiedotetaan kunnille kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille järjestettävillä vuosittaisilla koulutuspäivillä sekä alueellisilla neuvotteluilla. Materiaalitehokkuuden huomioon ottamista edistetään valvonnan yhteydessä tehtävällä ohjauksella ja neuvonnalla sekä ottamalla materiaalitehokkuus huomioon AVille annettavissa ympäristölupiin liittyvissä lausunnoissa. Tiedotetaan Valtsun tavoitteista ELYn henkilökunnalle. Edistetään biojätteen erilliskeräystä tiedottamalla asiasta kuntia ja kannustamalla sekä ELYn valvottavia jätehuollon toimijoita että jätelautakuntia edistämään biojätteen erilliskeräystä alueillaan. Tiedotetaan muovitiekartan toimenpiteistä valvottavia ympäristöluvanvaraisia kohteita, ja aktivoidaan toimijoita kehittämään muovijätteiden talteenottoa ja kierrätysratkaisuja. Toimipisteessämme on aloitettu muovin erilliskeräys. ELY edistää kestäviä julkisia hankintoja sekä luonnonvarojen kestävää käyttöä. Alueellinen jätehuollon neuvottelukunta aloittaa toiminnan uudelleen 2021.

1.2.3 Edistämme ilmastonmuutokseen sopeutumista

Tavoite: *Varmistetaan, että alueilla tehtävät ratkaisut ovat kestäviä muuttuvassa ilmastossa. Vaikutetaan alueen maaseutuun ja maatalouteen, vesitalouteen sekä maankäyttösektoriin liittyviin maankäyttöä ja kaavoitusta ohjaaviin prosesseihin tulvariskien hallinnan, maankäyttösektorin ilmastotavoitteiden sekä maaperän hiilensidonnan edistämiseksi.*

Tunnistetaan vaikutusmahdollisuudet ilmastonmuutoksen hillintään vesitaloustehtävissä. Edistetään riskienhallintaa ja ilmastonmuutokseen sopeutumista ja siihen liittyvää kuntien työtä vesihuollossa, tulva- ja kuivuusriskien hallinnassa sekä luonnonmukaisten ratkaisujen käytössä. Toteutetaan tulvariskien hallintasuunnitelmia. Vesistöalueiden ja merenrannikon uudet tulvariskien hallintasuunnitelmaehdotukset ovat kuultavana ja niissä esitettyjä toimenpiteitä edistetään.

Edistetään sekä vesistö- että hulevesitulvariskien huomioimista kaavoituksessa. Huolehditaan, että viimeisin ilmastotieto on suunnittelusta ja varautumisesta vastaavien toimijoiden saatavilla. Edellytetään sekä edistetään keinoja vesien hallintaan ja pidätyskyvyn parantamiseen hankkeissa ja muissa toiminnoissa, jotka kuivatuksen tehostamisen myötä muutoin aiheuttaisivat tulvariskejä ja muita vesitaloushaittoja alapuolisille uomille, rakenteille, elinkeinoille ja vesistöille.

Otetaan ilmatoriskit huomioon valvottaessa yleistä etua alueellisessa suunnittelussa ja muissa menettelyissä. Edistetään tulvasuojelua sekä peltojen ja metsien vesitaloutta vesistövaikutusten pienentämiseksi ja maaperän hiilensidonnan parantamiseksi (hallitusohjelman toimeenpanoon liittyvä valtakunnallinen koordinaatiotehtävä yhdessä EPO ELYn kanssa).

Maataloudessa edistetään luomutuotantoa ja luonnon monimuotoisuutta tukevia toimia. Lisätään viljelysmailla tapahtuvaa hiilen sidontaa parantamalla peltojen kasvukuntoa sekä tehostetaan maatalouden panosten käyttöä edistämällä mm. tilusjärjestelyjä. Kotieläintaloudessa edistetään ravinteiden kierrätystä ja ravinteiden tarkoituksenmukaista käyttöä sekä lannan hyödyntämistä bioenergian tuotannossa.

Aktivoidaan hankkeita, joilla ennakoidaan ilmaston muutoksesta johtuvia tarpeita sopeutua ja uudistaa toimintatapoja.

Ilmastonmuutos on huomioitu valtakunnallisissa teiden talvihoidon linjauksissa, joilla pyritään vastaamaan leudompien talvien sekä nopeiden lämpötilamuutosten aiheuttamiin haasteisiin teiden kunnossapidolle. Lisäksi on maanteiden kuivatuksen tehostamisesta tehty selvitys, jonka perusteella panostetaan maanteiden kuivatuksen parantamiseen. Riittävän korkean hoitolaadun tuottamiseen panostetaan tulevissa hoidon urakkakilpailu- tuksissa aiempaa enemmän.

1.2.4 Luonnon monimuotoisuus ja vesien tila

Tavoite: *Luonnon monimuotoisuus vahvistuu toteuttamalla METSO-ohjelmaa sekä käynnistämällä elinympäristöjen tilan parantamisen toimintaohjelman mukaisia kunnostus- ja hoitohankkeita. Tehostetaan vieraslajien torjuntaa ja seurantaan toteuttamalla haitallisten vieraslajien hallintasuunnitelmia.*

Luonnonsuojelualueverkostoa kehitetään toteuttamalla maakuntakaavan suojeluvarauksia, tarjottuja METSO-kohteita ja soidensuojeluohjelman täydennysehdotuksen kohteita. Aloitetaan Helmi-ohjelman mukaiset kunnostustyöt. Parannetaan luonnonsuojelun tietopohjaa toteuttamalla luontoinventointeja lintuvesillä, muilla kuin luonnonsuojelulla toteutettavilla Natura-alueilla ja uhanalaisten lajien esiintymispaikoilla. Perinnebiotooppien inventointeja jatketaan.

Osallistutaan toimintaohjelman laatimiseen haitallisten vieraslajien torjumiseksi Pohjois-Suomessa yhteistyössä pohjoisten ELYjen kanssa. Hyödynnetään maaseutuohjelman mahdollisuuksia luonnon monimuotoisuuden vahvistamisessa edistämällä laiduntamista, perinnebiotooppien hoitoa ja luomutuotantoa.

Mittari	2021 Tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite
Luonnonsuojelualueiden toteutus (ha)	800	800	400	400

Mittari: *Luontotyyppien ja lajisuojelun edistäminen (sanallinen).*

Helmi-ohjelmassa toteutetaan ympäristöministeriön myöntämällä rahoituksella 21 kohteen hoito- ja kunnostustoimet, jotka turvaavat niin luontotyyppi- kuin lajisuojelun tavoitteita; lajisuojelun hoitokohteet painottuvat merenrantakohteille; inventoidaan 10 lintuvesikohdetta, 250 uhanalaisen lajin esiintymispaikkaa, 250 perinnebiotooppi-kohdetta; Natura-, luontotyyppi- ja YSA-alueiden inventointia tehdään yhteensä noin 1000 hehtaarin alueella, joilta tiedot joko puuttuvat tai ovat vanhoja; inventointitietojen perusteella arvioidaan uusia hoitotarpeita ja suunnitellaan tulevana vuosina tarvittavia toimia; vieraslajien esiintymiä poistetaan luonnonsuojelualueilta pyrkien yhteistyöhön torjuntaketjuun liittyvien tahojen kanssa alkaen kohteiden priorisoinnista vieraskasvijätteen hävittämiseen saakka. Erityisesti suojeltavien lajien esiintymispaikkojen suojelua turvataan tarvittaessa joko rajauspäättöksillä tai suojelualueiden perustamisella. Kiireellisesti suojeltavien lajien esiintymistä selvittää laadittavan tärkeysjärjestyksen mukaisesti, ainakin luhtakultasii-ven inventointeja jatketaan. Mereisten luontotyyppien ja lajien tilaa selvitetään VELMU-rahoituksella sekä SeaCOMBO-hankkeessa. Laji- ja luontotyyppisuoje- lua edistetään tehostetummin erilaisten hankkeiden ja suunnitelmien yhteydessä (toimijavastuun lisääminen) ja myös ELY-keskuksen omissa hankkeissa (hyviä kokemuksia on jo saatu ns.

10.12.2020

ekohotelleista tiehankkeissa). Edistetään kalojen nousuesteiden poistoa. Soidensuojelua edistetään toteuttamalla Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan ja soidensuojelun täydennys ehdotuksen kohteita 600 hehtaarin alalla. METSO-ohjelman tavoitteet toteutetaan Pohjois-Pohjanmaan osalta saadun valmiiksi. Metsien suojelun edistämistä jatketaan kuitenkin ympäristöministeriön myöntämän määräaikaisen lisärahoituksen turvin 200 hehtaarin alalla. NATA-arvioinneissa aloitetaan toinen kierros Liminganlahden ja Hailuodon alueilla (tehty aiemmin vanhoilla menetelmillä).

Tavoite: *Vesien tila paranee edistämällä vesien- ja merenhoidon suunnitelmien, niiden toimenpiteohjelmien ja vesiensuojelun tehostamisohjelman toteutusta. Vesien ja meren hyvän tilan saavuttamiseksi edistetään maa- ja metsätalouden vesiensuojelua, rakennettujen vesien monimuotoisuutta sekä vesihuollon riskien hallintaa. Sovitetaan yhteen vesistöjen käytön, hoidon ja suojelun muuttuvat tarpeet mukaan lukien vaelluskalojen elinkierron elvyttäminen, metsien ja peltojen vesitalous ja tulvasuojelu sekä riskien hallinta muuttuvassa ilmastossa.*

Laaditaan vesienhoidon suunnitelma Oulujoen - lijoen vesienhoitoalueelle ja seurataan sen vaikutuksia vesistöissä. Jatketaan vesienhoidon tavoitteita tukevien toimenpiteiden toteuttamista mm. vesienhoidon tehostamisohjelmaa hyödyntäen. Edistetään rakennettujen vesien tilan parantamista ja vaelluskalojen elinkierron palauttamista osana valtakunnallista erikoistumistehtävää.

Edesautetaan vesihuoltosektorin uudistumista ja yhteistyötä kiertotalous-, teknologia- ja ilmastohankkeissa. Arvioidaan yhteistyössä SYKE:n ja alueiden toimijoiden kanssa pohjavesivarojen hallinnan kehittämistarpeet kuivuustilanteiden vedenhankinnan varmistamiseksi. Kehitetään valtion vesitaloushankkeiden toimivuutta vesilojen, vesienhoidon tavoitteiden ja käyttötarpeiden muuttuessa.

Mittari: *Itämeren ja vesien hyvä tila (sanallinen).*

Aktivoidaan rannikon toimijoita erityisesti merenhoidon toteutukseen ja edistetään alueellisten vesistöverkostojen sekä toimijoiden määrää ja aktiivisuutta. Vuonna 2021 osallistutaan 95 sidosryhmätilaisuuteen, joissa edistetään vesienhoidon toimenpiteiden toteutumista. Vesistökuunnostusten määrä kasvaa, mutta esteellisyys- ja säännöstelyn kehittämistoimet ja niiden tuloksellisuus vievät aikaa. Tilatavoitteita saavutetaan, joskin maa- ja metsätalouden toimenpiteiden vaikuttavuus näkyy vuosien tai vuosikymmenten viiveellä. Vesiensuojelun ja vesienhallinnan toimenpiteitä edistetään useiden kansallisten ja EU-rahoitusvälineiden, strategisten ohjelmien sekä lainsäädännön avulla. Edistetään meriluonnon suojelua VELMU-rahoituksella tehtävillä inventoinneilla ja SeaCOMBO-hankkeella. Elinympäristöjen, kuten rantaluonnon ja pienvesien hoitoa edistetään kymmenillä kohteilla mm. Helmi-ohjelman avulla. Vesiensuojelun ja kunnostusten toimenpiteiden kehittämistä ja toimien vaikuttavuuden arviointia edistetään. Toimeenpannaan vesihuollon alueellisia suunnitelmia ja edistetään pohjavesien suojelusuunnitelmia ja -hankkeita neuvonnalla ja rahoituksella. Kehitetään vesihuollon varautumista kriisitilanteissa ja edistetään vesien käsittelyä sekä laitosprosesseissa että kiinteistöillä T&K -hankkeiden ja rahoituksen avulla.

Mittari: *Vesistökuunnostusten edistäminen (kpl/kpl) (sanallinen).*

Vuonna 2021 käynnistyy 25 ja valmistuu 23 vesien tilaa tai käyttöä parantavaa kunnos- tai suunnitteluhanketta. Näistä vesiensuojelun tehostamisohjelman sekä Helmi-ohjelman avulla käynnistyy 15 hanketta ja valmistuu 10 hanketta.

1.2.5 Kestävä kaupunkikehitys

Tavoite: *Tuetaan kestävästä kaupunkikehitystä. Kaupunkiseutujen kestävyys ja elinympäristön laatu paranevat. Kehitys kaupunkiseutujen ja maaseudun välillä on toisiaan tukevaa ja vuorovaikutteista. Kestävä alue- ja yhdyskuntakehitys ja kehittyvät liikennepalvelut ja toimivat yhteydet edistävät ihmisten arjen sujuvuutta ja elinkeinojen toimintaedellytyksiä ja mahdollistavat eri alueiden vahvuuksien ja voimavarojen hyödyntämistä kaikkialla maassa/erityyppisillä alueilla.*

Edistetään kehittämiskeskusteluissa sekä merkittävässä yleis- ja asemakaavahankkeissa kuntien sekä erityisesti kaupunkiseutujen yhdyskuntarakenteen eheytymistä kestäväällä tavalla. Oulun kaupunkiseudulla varmistetaan, että kuntien kaavoitus ja muu maankäytön suunnittelu sovitetaan yhteen Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteiden kanssa. Osallistutaan aktiivisesti MAL- sopimuksen 2020-2031 tavoitteiden toteuttamiseen ja seurantaan seuturakennetiimissä ja liikenteen johtoryhmässä. Erityisesti luodaan mahdollisuuksia kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen kasvulle. Varmistetaan, että asumisen, työpaikkojen, palveluiden ja virkistysalueiden sijoittuminen tukee kestävä ja vähähiilisen yhdyskuntarakenteen muodostumista. Korostetaan Pohjois-Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelman huomioon ottamista kuntien kaavoituksessa. Tuetaan kaupunkien ja kuntien keskustojen sekä kylien kehittämistä niiden ominaispiirteisiin ja kulttuuriympäristön arvoihin pohjautuen, niin että elinkeinoelämä on elinvoimaista ja asumisympäristöt vetovoimaisia eri puolilla maakuntaa. Sään ääri-ilmiöt otetaan huomioon kaupunkialueiden ja kuntakeskusten hulevesien suunnittelussa. Kaavoituksessa ja liikennehankkeiden toteuttamisessa varmistetaan, että pohjavesien tila säilyy hyvänä.

Mittari	2021 Tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite
Palvelujen ja joukkoliikenteen järjestämistä tukeva taajamarakenne (vähintään 20as/ha alueella asuvan väestön osuus koko kaupunkiseudun väestöstä (%)) (TA)	52,8	52,8	52,8	52,8

TA= tavoite sisältyy valtion talousarvioon

Mittari a): *Alueiden kehittämisen painopisteet (sanallinen).*

Turvataan hyvinvoinnin ja elinvoiman lisääntyminen kaikilla seuduilla. Lisätään elinkeinojen kestävästä kasvusta, kilpailukykyä ja kansainvälistymistä paikalliset olosuhteet huomioiden.

Tuetaan vähähiilisen talouden nousua ja osallistutaan laajasti ilmastonmuutoksen hillintään. Edistetään työllisyyden kasvua, turvataan osaavan työvoiman saatavuutta ja tuetaan työyhteisöjen sopeutumista muutoksissa. Tuetaan osaamisen ja työelämävalmiuksien kasvua ja parannetaan T&K&I-toiminnan vaikuttavuutta elinkeino- ja työelämätarpeet huomioiden. Huolehditaan luonnon monimuotoisuudesta sekä virikkeellisten ja turvallisten elinympäristöjen kehittämisestä. Parannetaan liikenteellistä saavutettavuutta ja edistetään toimivia tietoverkkoyhteyksiä koko toiminta-alueelle.

Mittari b): *Alueidenkäytön edistämisen painopisteet (sanallinen).*

Kehittämiskeskusteluissa korostuvat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) sekä ilmastotavoitteet, erityisesti kestävä yhdyskuntakehitys. Kehittämiskeskusteluissa nostetaan esiin VAT:sta vuosittain erityisteema, joka on vuonna 2021 ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen. Tavoitteena on, että POPELYn ilmasto- ja kiertotalousasiantuntija osallistuu kaikkien (30) kuntien kehittämiskeskusteluihin, jotka järjestetään joko etäyhteyksillä tai mahdollisuuksien mukaan paikan päällä. Kehittämiskeskusteluissa käydään läpi MRL-uudistusta ja keskustellaan sen keskeisestä sisällöstä kuntien kanssa. Merkittävässä yleis- ja asemakaavoissa nostetaan esiin ilmastovaikutusten arviointi ja ilmastonmuutokseen varautuminen, yhdyskuntarakenteen eheyttäminen ja kestävä liikkuminen, hyvä elinympäristö, luonnonmonimuotoisuus sekä viherrakenne ja ekologiset käytävät. Nostetaan esiin valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelmatyö ja sen yhteensovittaminen kuntien maankäytön suunnittelun kanssa. Edistetään Pohjois-Pohjanmaan sekä Oulun kaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelmien huomioon ottamista kuntien kaavoituksessa. Oulun kaupunkiseudulla edistetään MAL-sopimuksen 2020-2031 tavoitteiden toteutumista seudun kuntien maankäytön suunnittelussa. Keskeisinä teemoina siinä ovat kattavat ja turvalliset kävely- ja pyöräilyverkot asuntoalueilta keskustoihin ja työpaikka-alueille sekä uusien asumisen, työpaikkojen ja palvelujen alueiden sijoittuminen joukkoliikenteen kehittämismahdollisuuksia edistävällä tavalla.

1.3 ELY-keskuksen aluekohtainen strateginen tavoite

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ei aseta tulossopimukseen erillisiä aluekohtaisia strategisia tavoitteita erillisine mittareineen. Sen sijaan ELY-keskus huomioi tämän asiakirjan alussa esitetyt pitkän aikavälin strategiset tavoitteet (=alueelliset strategiset painopisteet) niin tulossuunnittelussa (mm. tämän asiakirjan muissa kohdissa/tavoitteissa), kuin kaikessa muussakin toiminnassaan. Nämä painopisteet ovat yhteensopivia alueen maakuntaohjelmien kanssa ja ne on määritelty syksyn 2019 aikana laajasti osallistavassa prosessissa, jossa mukana ovat olleet ELY:n sidosryhmät, maakuntien liitot ja ELY-keskuksen oma organisaatio.

2 Toiminnallinen tuloksellisuus

2.1 Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat

Tavoite: *ELY-keskukset sitoutuvat aktiivisesti toimintansa uudistamiseen ja ottavat järjestelmät käyttöön, kehittävät osaamistaan, hyödyntävät tietoa päätöksenteossaan ja toimintansa kehittämisessä. ELY-keskuksen kehittämisen painopisteiden ja toiminnan osalta toteutetaan säännöllisesti CAF –arviointi. ELY-keskus viestii palveluistaan ja toiminnastaan laadukkaasti, oikea-aikaisesti ja ymmärrettävästi osallistuen aktiivisesti yhteiskunnalliseen vuoropuheluun.*

ELY-keskus sitoutuu tavoitteeseen kuvatulla tavalla. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksella on oma systematisoitu tapa määritellä ja päivittää ELY-keskuksen kehittämisen painopisteitä ja toimenpiteitä tarvelähtöisesti. Tähän kokonaisuuteen työkaluina kuuluvat mm. CAF-arviointi, COSO-ERM –kyselyt, asiakkuus- ja sidosryhmäkyselyt, sekä VMBaro.

Kehittämisen painopisteitä tarkastellaan vuosittain. Painopisteitä ja toimenpiteitä suunnataan ja päivitetään tarvelähtöisesti ja toimintaympäristön muutokset huomioiden. Näin toimimalla ELY-keskuksen kehittämisestä pidetään yllä isoa kuvaa, jotta kehittäminen on mahdollisimman ajantasaista ja osuvaa. Samalla varmistetaan, ettei tehotonta päällekkäistä kehittämistyötä tehdä. Työssä priorisoidaan ELY-keskuksen kehittämistoimia, jotta niukat kehittämisresurssit suunnataan tärkeimpiin tarpeisiin mahdollisimman tehokkaasti.

Viestintää toteutetaan monikanavaisesti ja erilaiset asiakastarpeet huomioiden. Sosiaalisen median kanavia käytetään asiakasviestinnässä ja asiantuntijoita kannustetaan viestimään.

Tavoite: ELY-keskuksen palvelut ja palveluprosessit ovat tehokkaita, helposti saavutettavissa, asiakastarpeet huomioivia ja asiakkaiden yhdenvertaisuudesta huolehditaan. ELY-keskusten asiakkuusstrategian toimeenpanoon sitoudutaan. Palveluiden laatua arvioidaan toimialaohjauksessa. Lisätään innovatiivisten hankintojen käyttöä. Edistetään sosiaalisten, ilmasto- ja kestävä kehityksen tavoitteiden toteutumista julkisten hankintojen kautta. Saumattomat palveluprosessit mahdollistavat yritystoimintaa ja tukevat uuden yritystoiminnan syntymistä.

ELY-keskus hyödyntää asiakkuus- ja sidosryhmätutkimusten tuloksia ja muuta asiakastietoa toiminnan kehittämisessä. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus sitoutuu vuoden 2020 aikana valmistuvaan asiakkuusstrategian linjauksiin. Aktivoidaan ja hyödynnetään KasvuCRM:n tietoa ja kumppaniverkostoa. Koulutus- ja valmennushankinnoissa jatketaan hyväksi todettuja innovatiivisia hankintakerroksia, joiden perusteella hankitaan palveluita tarjouspyynnössä ilmoitettu minimimäärä. Hankimme palveluita myös keko- ja fec-malleilla. Uudenlaisia hankintamenettelyjä ja tulospalkkiomalleja kehitetään. Henkilöstön hankintaosaamista parannetaan määrärahojen puitteissa.

Tavoite: *ELY-keskukset edistävät osaltaan uuden teknologian hyödyntämistä joustavan ja paikkariippumattoman työskentelyn mahdollistamiseksi.*

ELY-keskus sitoutuu tavoitteen mukaisesti uuden teknologian hyödyntämiseen, jotta joustava ja paikkariippumaton työskentely olisi aikaisempaa helpompaa ja tuottavampaa. Tavoitteen saavuttamista tukee myös ELY-keskuksen oma kehittämisen painopiste, jossa kehitetään henkilöstön sähköisten työvälineiden osaamistasoa. Niin ikään tavoite on jatkumoa ELY-keskuksen aikaisempaan kehittämiseen samassa teemassa – ELY-keskuksella on ollut jo aiemmin tavoitteeseen oma kehittämishanke, jossa kehitettiin monipaikkaista toimintakulttuuria. Tätä työtä jatketaan.

Mittari	2021 Tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite
ELY-keskusten sidosryhmien kokonaistyytyväisyys	>4	>4	>4	>4
ELY-keskuksen asiakaspalvelutyytyväisyys (kokonaistulos) (TA)	>4	>4	>4	>4

TA= tavoite sisältyy valtion talousarvioon

Mittari: *Innovatiiviset julkiset hankinnat (sanallinen).*

Vuonna 2021 hyödynnetään aiempien työvoimakoulutuksen innovatiivisten kierrosten hyviä optiohankintoja ja toteutetaan 1-2 uutta tarjouskierrosta. Hankintoja hyödynnetään TE-toimiston ja työllisyyden kuntakokeilujen asiakkaille. Tulospalkkiomalleja toteutetaan noin neljäosassa työvoimapalvelujen hankinnoissa. Kokeillaan laadullisia tulospalkkiomalleja. Hankintamenettelyissä on huomioitu myös hankintojen työllisyysvaikutuksia. Markkinavuoropuheluita toteutetaan muutamia vuodessa hankintatarpeen mukaisesti. Työllisyyden kuntakokeiluihin kehitetään uudenlaista hankintayhteistyötä.

ELYn hankinnoissa pyritään innovatiivisten hankintojen kautta hakemaan uusia ratkaisuja, suotuisia ympäristövaikutuksia sekä vaikuttavuutta.

Tavoite: *Vahvistetaan alueellista, kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä ja osaamisverkostoja, lisätään sähköistä asiointia ja hyödynnetään digitalisaation mahdollisuuksia toiminnan ja asiakaslähtöisen asioinnin kehittämiseen. Parannetaan asiakaspalvelua pitämällä asiakkaiden kannalta keskeiset tietovarannot ajan tasalla ja huolehtimalla ajantasaisesta viestinnästä.*

Osallistutaan ELYjen ja AVlen yhteiseen valtakunnallisten toimintatapojen kokeiluhankkeeseen tavoitteena asiakaslähtöisyyden, yhtenäisten käytäntöjen sekä ympäristölupa-

ja valvontaviranomaisen yhteistyön lisääminen. Osallistutaan ympäristöllisten lupamennettelyjen yhteensovittamista ohjaavan lainsäädännön toimeenpanoon (laki astuu voimaan 1.9.2020). Osallistutaan Barents-arktisen alueen yhteistyöhön ympäristö- ja liikenne-tehtävissä.

Tavoite: ELY-keskuksille, TE-toimistoille ja KEHA-keskukselle käynnistetään yhteisen digikehitysohjelman toteutus KEHA-keskuksen koordinoimana. Osana Digikehitysohjelmaa panostetaan virastokokonaisuuden digikyvykkyyden nostamiseen, siirrytään palvelukoh- taisesta/vastuualuekohtaisesta kehittämisestä toimijoiden yhteentoimiviin asiakaslähtöisiin palveluihin – kokonaistavoitteena on siirtyä eGovernment -tasolta Digital Govern- ment -tasolle vuoteen 2025 mennessä.

ELY-keskukset osallistuvat KEHA-keskuksen koordinoiman digikehitysohjelman yhteiseen kehittämiseen ja palvelujen digitalisaatioon. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus si- toutuu yllä esitetyllä tavalla KEHA-keskuksen koordinoiman digikehitysohjelman yhteiseen kehittämiseen ja palvelujen digitalisaatioon. Tämän lisäksi ELY-keskuksen omana kehittämisen painopisteenä on sähköisten työvälineiden osaamistason nostaminen sekä uusien toimintatapojen kehittäminen koronapandemian luomassa etätyömallissa.

Mittari	2021 Tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite
Maatalouden ja elintarviketurvallisuuden valvontasuunnitelmien toteuttaminen täysimääräisesti, %	100	100	100	100
Ympäristövalvonnan valvontasuunnitelmiin sisältyvän YSL:n mukaisen valvontaohjelman toteuttaminen (%)	100	100	100	100

Mittari: *Tietoturvan taso (sanallinen).*

ELY-keskus on saavuttanut ulkoisessa auditoinnissa tietoturva-asetuksen mukaisen tietoturvan perustason. Maksajavirastotehtävissä on saavutettu ISO/IEC 27001:2013 – standardin mukaiset vaatimukset soveltuvin osin. Perustaso ja ISO/IEC-standardin mukainen vaatimustaso pidetään yllä. ELY-keskuksessa varmistetaan, että tiedonhallintalain asettamat vaatimukset tietoturvan osalta saavutetaan ja ylläpidetään. ELY-keskus sitoutuu jatkuvaan tietoturvatyöhön ja tietoturvaa kehitetään yhteistyössä KEHA-keskuksen kanssa. Jatkuvuussuunnitelmien laadinnassa ja/tai päivitysten yhteydessä varmistetaan, että tietoturva-asiat tulevat huomioiduiksi. Vaaditut tietoturvadokumentit pidetään ajan tasalla ja tietoturvariskit arvioidaan säännöllisesti.

3 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Tavoite: *ELY-keskusta johdetaan määrätietoisesti ja hyvää henkilöstöpolitiikkaa noudattaen. ELY-keskukset panostavat henkilöstön työhyvinvoinnin edistämiseen. Osaamisen varmistamisessa ja osaamisen kehittämisessä huomioidaan myös muuttuvat asiakastarpeet.*

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksella on oma systemisoitu tapa määritellä ja päivittää ELY-keskuksen kehittämisen painopisteet ja toimenpiteet tarvelähtöisesti. Kehittämisen painopisteitä tarkastellaan vuosittain. Seuraavassa tätä omaa jo tehtyä työtä on hyödynnetty kategorisoimalla jo valmisteltuja kehittämisen painotuksia ja toimenpiteitä TEM-konsernin valitsemien HR-teemojen alle.

Teema 1. Osaamisen kehittäminen/uudistaminen

ELY-keskus panostaa koko henkilöstön asiantuntija- ja substanssiosaamisen, sekä sähköisten työvälineiden osaamistason kehittämiseen. Osaamisen kehittämiseen hyödynnetään ohjaavien ministeriöiden ja virastojen, KEHA –keskuksen koulutus- ja valmennustarjoomaa, sekä digitaalisia oppimissisältöjä.

Teema 2. Liikkuvuuden edistäminen

ELY-keskuksessa on ollut tähän teemaan oma kehittämisohjelma, joka on juuri päättynyt. Siinä tavoitteena oli madaltaa rajoja vastuualueiden ja erillisyyksiöiden välillä, jotta organisaation keskeisintä tuotannontekijää, osaamispääomaa hyödynnetään mahdollisimman viisaasti lisäarvoksi. ELY-keskus panostaa myös jatkossa teemaan, jotta jo aikaansaadut tulokset pysyvät ja vahvistuvat. ELY-keskus vahvistaa jatkossa strategisia kumppanuuksiaan ja jatkaa työtä organisaation sisällä niin, että vastuualueiden ja erillisyyksiköiden välinen yhteistyö vahvistuu.

Teema 3. Valtion työnantajakuvan uudistaminen

ELY-keskus kannustaa ja rohkaisee henkilöstöään näkymään aktiivisesti eri sosiaalisen median kanavissa. Viestinnän vastuuhenkilöt tarjoavat ELY-keskuksen ja TE-toimiston henkilöstölle tukea some- ja viestintäasioissa.

Mittari	2021 Tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite
Henkilöstöbarometrin työtyytyväisyysindeksi (TA)	>3,6	>3,6	>3,6	>3,6

TA= tavoite sisältyy valtion talousarvioon

4 Erikoistumis- ja keskitetyt tehtävät

Seuraavista Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen erikoistumis- ja keskitetyistä tehtävistä on tehty erilliset muistiot osana tulossopimusprosessia:

- Pohjois-Pohjanmaalle keskitettyjä rakennerahastotehtäviä ja yritysten kehittämispalveluja koskeva muistio
- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen (sis. Kainuun ELY-keskus) muistio maahanmuuttoon ja kotouttamiseen liittyvistä tehtävistä
- Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan valtakunnallisen ESR-toiminnan rahoitusta koskeva muistio
- Pohjois-Pohjanmaalle keskitettyjen alueellisen kuljetustuen tehtäviä koskeva muistio
- Tienpidon hankinnan toimivuus ja hankintaprosessin tehostaminen (Väylävirasto)
- Rakennettujen vesistöjen kunnostuksen erikoitumistehtävä (MMM)
- Tulvasuojelu ja peltojen/metsien vesitalouden hallinta (MMM)
- Turvetuotannon ympäristönsuojelun koordinointi- ja asiantuntijatehtävät (YM)
- Oulujoen-lijoen vesienhoitoalueen koordinointi (YM)

5 Voimassaolo ja seuranta

Tulossopimuksessa asetettuja strategisten tulostavoitteiden toteutumista seurataan poikkihallinnollisessa yhteistyössä ja osana kunkin hallinnonalan toimialaohjauksen menettelyjä. Tulostavoiteasiakirjassa tavoitteet asetetaan neljälle vuodelle. Tulostavoitteista sovitaan vuodelle 2021 sitovasti. Vuosien 2022-2024 tavoitteista sovitaan alustavasti. Tulostavoiteasiakirjan budjettivuoden tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa.

5.1 Liite

ELY-keskusten toimintamenomääräraahajako.

10.12.2020

6 Allekirjoitukset

Hyväksymme osaltamme vuoden 2021 tavoitteet. Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Työ- ja elinkeinoministeriö

Marja-Riitta Pihlman, ylijohdaja

Maa- ja metsätalousministeriö

Jaana Husu-Kallio, kansliapäällikkö

Ruokavirasto

Antti-Jussi Oikarinen, pääjohtaja

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Anita Lehikoinen, kansliapäällikkö

Ympäristöministeriö

Juhani Damski, kansliapäällikkö

Väylävirasto

Kari Wihlman, pääjohtaja

Väylävirasto

Mirja Noukka, toimialajohtaja

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Jonas Liimatta, ylijohdaja

10.12.2020

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Timo Mäkikyrö, johtaja

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Petri Keränen, johtaja

ELY-KESKUSTEN TOIMINTAMENOMÄÄRÄRAHAN ALUSTAVA JAKO VUODELLE 2021, LUONNOS 7.12.2020

Liite

ELY-KESKUS	Jako 2020 (pl. kertaluonteiset, matkat, muut menot, virkistys)	Matkat, muut menot ja virkistys	Palkkausten tarkistukset	L- vastualueen lisäresurssit	Kotoutumisen ja työvoiman maahanmuuton edistäminen	Maatalouden valvonta	Osaajapulan koordinointi	Muut muutokset	OSOITETTAVA MÄÄRÄRAHA
Uusimaa	12 613 100	468 250	544 100	182 700	261 000	22 200	72 000	355 800	14 519 150
Varsinais-Suomi	11 605 800	688 050	500 700	182 700	78 300	43 500	72 000	35 900	13 206 950
Satakunta	2 128 600	111 250	91 800	0	52 200	25 700	72 000	0	2 481 550
Häme	5 625 800	208 100	242 700	0	52 200	30 900	72 000	-10 000	6 221 700
Pirkanmaa	6 223 300	389 450	268 500	182 700	78 300	36 100	72 000	283 600	7 533 950
Kaakkois-Suomi	8 684 200	391 650	374 600	182 700	78 300	25 200	72 000	-348 600	9 460 050
Etelä-Savo	4 493 600	188 750	193 800	0	26 100	22 200	72 000	21 000	5 017 450
Pohjois-Savo	6 921 300	391 600	298 600	121 800	52 200	35 200	72 000	0	7 892 700
Pohjois-Karjala	3 709 900	154 600	160 000	0	26 100	20 000	72 000	60 900	4 203 500
Keski-Suomi	8 818 500	363 000	380 400	182 700	52 200	24 400	72 000	60 900	9 954 100
Etelä-Pohjanmaa	9 295 700	484 150	401 000	121 800	26 100	47 400	72 000	208 800	10 656 950
Pohjanmaa	2 963 300	171 000	127 800	0	52 200	40 900	72 000	0	3 427 200
Pohjois-Pohjanmaa	8 527 500	430 350	367 900	121 800	78 300	41 300	72 000	193 145	9 832 295
Kainuu	3 436 900	176 850	148 300	0	52 200	7 400	72 000	-6 155	3 887 495
Lappi	8 505 900	477 500	366 900	243 600	26 100	12 600	72 000	58 500	9 763 100
KEHA oma toiminta	22 559 200	832 200	973 200	0	52 200	0	0	0	24 416 800
KEHA/ELY-keskusten yhteiset menot	33 888 968	0	0	227 500	156 000	65 000	120 000	1 881 210	36 338 678
TE-ASPA	4 444 900	0	191 700	0	0	0	0	0	4 636 600
YHTEENSÄ	164 446 468	5 926 750	5 632 000	1 750 000	1 200 000	500 000	1 200 000	2 795 000	183 450 218